Kotiseutumme

KAUNIS AHLAINEN 3

Retkeilyreitit ja taukopaikat

Teksti:Hannu Nummelin
Kuvat:Artturi Nummelin
Taitto:Artturi Nummelin, Hannu Jaakkola

Ahlaisten kyläyhdistyksen julkaisuja 3
2026

Ahlaisten retkeilyreiteistä ja taukopaikoista.

Kaunis Ahlainen -sarjassa ovat aiemmin ilmestyneet vihot:

1. Siirtolohkareet
2. Avokalliot ja hiidenkiukaat

Nyt kädessäsi on kolmas vihko, Retkeilyreitit ja taukopaikat.

Tässä osassa kerromme Ahlaisten enemmän tai vähemmän virallisista ulkoillureiteistä, poluista ja taukopaikoista. Jokaisenoikeuksien rajoissa voi tietysti liikkua myös rakennettujen polkujen ulkopuolella.

Heti alkuun täytyy todeta, että Ahlaisissa on runsaasti rauhallisia kylä- ja metsäteitä, joista jokainen voi myös itse suunnitella itselleen parhaiten soveltuvan reitin. Tästäkin syystä on hyvä pitää mukana karttaa. Painettujen karttojen lisäksi soveliaita ovat esimerkiksi Karttaselain ja Kansalaisen Karttapaikka.

1. Yleistä

Muutama sana retkeilypolkujen ja erityisesti tauko- ja nuotiopaikkojen ylläpidosta:

Porin kaupunki on periaattessa lupautunut hoitamaan ja ylläpitämään retkeilyreitteihin kuuluvia taukopaikkoja. Yleensä ongelmana se, että pilkottuja, kuivia puita ei aina ole. Järkevä retkeilijä varautuu kuitenkin aina siihenkin, että taukopaikalla ei ole puita varaamalla reppuun muutaman klapin ja työkaluja. Vara on viisautta.

Toinen ongelma on roskaaminen. On kiistämätön tosiasia, että jos täyden juomatölkin jaksaa kantaa erämaahan, jaksaa sen tyhjänä kantaa takaisin. Tästä syystä ei taukopaikoilla nykyisin ole mitään roskiksia. Onhan aivan järjetöntä, että yksi henkilö kantaa roskia metsään ja toinen kantaa niitä sieltä pois.

On tietysti ikävää, jos muutaman henkilön ymmärtämättömyyden takia joudutaan jokin reitti tai taukopaikka sulkemaan. Tässäkin vihossa kerrotaan myös lähinnä yksityisin varoin ja talkootyönä rakennetuista nuotiopaikoista. Onhan kohtuutonta, että maanomistaja ”palkitaan” hyvästä työstään tekemällä kaatopaikka hänen metsäänsä.

Onneksi valtaosa retkeilijöistä ymmärtää oikeuksiensa lisäksi velvollisuutensa. Näin voimme yhdessä nauttia kauniista, ainutlaatuisesta luonnostamme.

2. Polkuja

Ahlaisten virkistysreitistöä on alettu rakentaa jo 1990-luvulla. Ajatuksena on ollut, että reitistön käyttäjät valitsevat mieleisensä korkeintaan yhden päivän reitin ja siihen sopivan tauko-/ nuotiopaikan. Reitistön taukopaikkoja ei ole suunniteltu yöpymiseen tai muuhun pitempiaikaiseen oleskeluun.

Taukopaikkoja ei myöskään voi varata, vaan ensiksi tullut on velvollinen myös lähtemään ensin, jos on ahdasta. Virkistysreitistön esitettä on saatavana esimerkiksi Urheilutalo Ahjolassa.

Reitistöön kuuluu polkuja sekä viisi taukopaikkaa: Kitukoski, Hööpäkki, Kirkkoniittu, Lampinkoski ja Pahamäki. Polulla tarkoitetaan jalan (osaksi myös maastokelpoisella polkupyörällä) kuljettavaa maastoon merkittyä väylää. Pääosa polustosta on tosiasiassa henkilöautollakin kulkukelpoista tietä.

Peittoon teollisuusrakentaminen on Kellahden suunnassa paikoin muuttanut polkukarttaa perusteellisestikin. Toisaalta alueen yleisölle sallituissa osissa liikkuminen antaa hyvän käsityksen rakentamisen etenemisestä.

Kiireisille retkeilijöille tiedoksi: Ahlaisten Urheilukentän maastossa kiertelee 1,8 km pituinen valaistu reitti, samoin Kellahden koulun maastossa.

2.1.Kitukosken retkeilyreitti

Reitin pituus on noin 6 kilometriä edestakaisin. Alkupiste on Ahlaisten keskustan lähellä Pullerontien risteyksessä. Auton voi pysäköidä myös osoitteeseen *Kitukoskentie 165*. Reitin varrella ja kosken luona on laavuja, nuotiopaikkoja, kota ja käymälä. Kohde on helppokulkuinen metsätie, ja sopii myös lapsille, kunhan kosken kaltaalla muistetaan noudattaa varovaisuutta. Reitti toimii osana pidempää Ahlaisten retkeilyreitistöä.

Kitukoskentie kulkee hyvin vanhaa reittiä. Siitä onkin käytetty nimeä Pohjanmaan postitie.

2.2. Saanteen reitti (Sandö)

Tämä on noin 6,8 kilometrin mittainen ympyräreitti. A**loitus on** Sandöntien päässä olevalta venelaiturin pysäköintialueelta. Polulle pääsee kääntymällä Kryytholmantielle. Se kiertää pitkää luonnonsuojelualueen niemeä. Ajoneuvoja Sandön alueella pysäköitäessä on syytä selvittää etukäteen, missä se sopii ja miten toimitaan ilman että vakituisia tai osa-aikaisia asukkaita häiritään.

Reitillä ei ole virallisia opasteita ja myrskyn jäljiltä osalla reittiä on polulle kaatuneita puunrunkoja. Kun reitti on vielä melko pitkä, voidaan sitä luonnehtia vaativaksi.
Osoite on *Sandöntie 598*.

2.3. Hööpäkin reitti

Tämä noin kilometrin mittainen polku lähtee osoitteesta *Ämttööntie 163-165*. Polku on helppokulkuinen lukuunottamatta kalliolle nousevaa osuutta. Vankat köydet auttavat nousussa. Kallion huipulla on matala laavu ja nuotiopaikka. Reitti toimii osana pidempää Ahlaisten retkeilyreitistöä.

Hööpäkin ruotsinkielinen nimi lienee Högbacka, jonka a-kirjain vokaalisoinnun takia liudentuu ä-kirjaimeksi.

2.4. Vaarin maisemapolku

Vaarin maisemapolku on osoitteessa Merikarvian rantatie 100. Reitti on pikemminkin luonto- ja kulttuuripolku. Sen varressa on numeroituja kohteita, joiden selitykset löytyvät Ahlaisten kyläyhdistyksen verkkosivulta kohdasta ”Matkailu”. Luontokohteiden lisäksi on seassa myös kulttuurikohteita.
Polku on tehty siten että kumpaankin suuntaan kuljettavan (n. 300 m) polun päässä on lenkki (n. 700 m). Varsinkin lenkin lähdöstä katsoen vasemmalla haaralla polku kiemurtelee paikoin erittäin vaikeassa maastossa, jossa on jyrkkää rinnettä ja louhikkoa.

3 Kodat, laavut ja muuta nähtävää

3.1. Kirkkoniitun kota

Tämä on hyvin varustettu reilun kokoinen kota. Puuliiterikin löytyy. Kirkoniityn ongelma on ehkä se, että autotie kulkee varsin läheltä.

3.2. Lampinkosken laavu

Laavu sijaitsee noin 200 metriä alas VT 8:lta. Lampinkosken laavulla on myös nuotiopaikka ja ulkoruokailutila.

3.3. Pahamäen kota

Kodassa on hyvät tilat, lliiteri ja käymälät. Paikka on ns ”neljän tien risteyksessä”. Sijainti aivan tien vieressä altistaa klapihävikille.

3.4. Lampin silta

Ahlaisten alueella on tässä lueteltujen lisäksi muutakin tarjolla kotiseuturetkeilijöille. Lampissa, osoite Arolammintie 50, on kevyelle liikenteelle tarkoitettu Lampin silta. Se johtaa Pohjajoen yli. Joen pohjoispuolella taas on pelto-/metsätie, joka johtaa Råforsin metsätielle. Siellä on taas paljon mahdollisuuksia jatkaa matkaa.

3.5. Vaarin maisemapolun laavu

Jo aiemmin mainitun Vaarin maisemapolun varressa on lähinnä yksityisin varoin ja talkootyönä tehty laavu. Se on maanomistajan varustama ja ylläpitämä. Viimeksi laavulla käytäessä todettiin, että laavulla oli tarjolla esimerkiksi kosolti kuivaa polttopuuta. Maanomistaja on lupautunut ylläpitämään laavua edelleenkin voimavarojensa rajoissa. Kuitenkin jos laavun tarjontaa käytetään väärin tai muuta epäasianmukaista käytöstä tulee ilmi, loppuu sen yleinen käyttö. Sama pätee koko Vaarin maisemapolun käyttöön.

3.6.Vähäjoen laavu

Eteläjoesta erkanee hieman Strikan riippusillan yläpuolelta pieni sivujoki. Käytämme siitä nimeä Vähäjoki. Se liittyy taas joen pääuomaan noin kilometriä alempana.

Joen rannassa, lähellä Ämtön maantiesiltaa ja aivan lähellä paikkaa, jossa Vähäjoki palaa Eteläjoen yhteyteen, on Vähäjoen etelärannalla nuotio- ja taukopaikka. Sen rakensi paikallinen Lions-klubi. Lions-toiminnan loputtua rakennus jäi maanomistajalle. Sitä voi maanomistajan mukaan kuka tahansa veloituksetta käyttää, kunhan tuo tarvikkeensa tullessaan ja siivoaa jälkensä.

Se on huolellisesti rakennettu ja siinä on myös katettu osa. Varsinainen grilli on valmistettu kierrätysmateriaalista, teräksisestä paineastiasta. Paikalle pääse parhaiten vesitse tai talvella mahdollisesti jäitse. Paikalle pääsee myös maitse. Tällöin pitää kuitenkin varautua muutaman kilometrin patikointiin koska syvät vesiojat, laajat yhtenäiset viljapellot ja kesämökkiasutus rajaavat liikkumista.

Ahlaisten kyläyhdistyksen kotiseutujulkaisut:

Kaunis Ahlainen 1: Siirtolohkareet. 2025.

Kaunis Ahlainen 2: Avokalliot ja siirtolohkareet. 2026.

Kaunis Ahlainen 3: Retkeilyreitit ja taukopaikat. 2026.

Julkaisuiden pdf-versiot ovat ladattavissa sivulta

https://ahlaistenkylayhdistys.fi/matkailu/

Ahlaisten kyläyhdistys kutsuu tämän vihkosen myötä retkeilijöitä tutustumaan omaan kotiseutuun.

Hiidenkivien ja-kiukaiden lisäksi retkelijä löytää laajoja avokallioita, hoidettua metsää mutta myös naavapartaista aarniota ja jättipuita.

On jokia, järviä sekä salaisia lähteensilmiä. Täällä myös metsä kohtaa meren, jonka ulappa ehkä tänään raivoaa vaahtopäisenä hornankattilana, mutta huomenna jo välkehtii kauniisti auringon kilossa.

Kaikki tämä on meille tarjolla Ahlaisissa – ole hyvä.